

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Evangelij ali pleme?

Odkar je pred dobrimi štiristo leti Martin Luther od katoliške Cerkve odtrgal večino nemškega naroda, čemur je sčasoma sledil skoro ves germanski sever Evrope, se v takozvanem evangeliškem verskem občestvu ni zgodil noben tako dalekosežen dogodek kakor 20. oktobra 1934, ko se je znaten del nemških evangeličanov, zbranih na sinodi v Berlinu, slovesno in nepreklicno ločil od državne nemške evangeliške cerkve, ki ji je na čelu od državnega kanclerja Hitlerja imenovani državni škof Müller.

Hitlerja imenovani državni škof Müller.

Obstoja Luthrove cerkve pojavil v obliki kalvinske ali takozvane »reformirane« evangeliške cerkve, je bil sicer važen mejnik v zgodovini protestantstva, je pa sčasoma izgubil čedalje bolj svoj pomen, ker so se v evangeliški cerkvi odprle razlike čisto drugega značaja nego je bila dogmatična razlika med Luthrovim naukom in verskim nazorom Kalvina. Evangeliška cerkev je bila namreč radi svoje popolne ločitve od edinstva katoliškega cerkvenega občestva vsakozi odprta vdoru racionalizma in vseh njemu sledečih podobnih, čedalje bolj radikalno antikrščanskih zmot, tako da se je borba med Luthrovim mnenjem o odrešenju človeka in Kalvinovim pojmovanjem te verske resnice umaknila veliko usodnejšemu vprašanju, kako braniti krščanski značaj takozvanega evangeliškega verskega občestva sploh. Ta notranja borba od središča krščanske Cerkve ločenega protestantstva je bila zelo dolga in naravnost tragična, tako da se je večkrat zdelo, da se bo protestantstvo naravnost razblinilo v sodobnem verskem anarhizmu najrazličnejših struj in barv. Vendar se je v našem stoletju opazil v tej cerkvi nek razvoj nazaj k izvorom polnega krščanstva, čeprav le kot zelo nesigurno tipanje in iskanje, dokler ni treščil vanjo čisto iznenada narodni socializem Adolfa Hitlerja.

Narodni socializem je nacionalizem na najvišjo potenco, kakršnega vsaj, kar se tiče teorije, po prenapenjanju svojih temeljnih postavk in zahtev ne dosega niti italijanski fašizem. Enako kakor boljševizem hoče tudi ta lažnacionalizem biti religija, to je absolutna resnica življenja, s to razliko, da boljševizem terja religiozno-brezpogojno priznanje in sprejemanje svojega čisto brezverskega materializma, dočim fašizem ne zameta versstva sploh, pač pa si je izkonstruiral čisto svoje »iz krvi in rase«, kateremu naj bi se vsa ostala versstva prilagodila, v kolikor so se sčasoma od »prave naratne religije plemen« oddaljila. Ker pa je te vrste nacionalizem absolutno diktatorčen in ker se taka potvorba religije, predvsem krščanske, ne da doseči izlepa, se narodni socializem tudi v tem oziru poslužuje nasilja do zadnje možnosti. Končni cilj te »reformacije«, ki »edina zasluži to ime«, je »ena država, en narod, ena cerkev«, ki naj bi združila v eni državni veri tako katoličane kakor protestante pa vse Nemce sploh, kateri bi enako kakor Rusi ne smeli več svobodno misliti o najvišjih vprašanjih življenja, kakor ne smejo imeti več nobenih lastnih in različnih nazorov v politiki — zaenkrat pa se ta tendenca izdejsčuje z vso silo na protestantovski cerkvi.

To je razumljivo, ker katoliška Cerkev predstavlja tako trdno enoto — danes še bolj kot kdaj prej — da si more narodni socializem tozadevno obetati uspehe samo v pridobivanju posameznih suhih vej katolicizma, dočim bo celota izšla iz borbe brezdvoma še bolj utrjena. Pritisk narodnega socializma na evangeliško cerkev pa se ne more končati drugače kakor z razkolom, kar seveda ciljem fuhrerja lahko koristi, ker v borbi med brezobzirno stranko in organizacijsko rahlim protestantizmom je zmaga silnejša bolj verjetna. Vendar pa ne gre še preokovati, ker je predmet borbe bistvo krščanstva sploh in ker tudi takozvana »usodna skupnost« katoličanov in vernih protestantov, ki se je zadnja leta spontano izcimila, lahko sčasoma razvname duhovno vihar, kateri more razbiti še trdnjše stavbe nego je nemški narodni socializem.

Zaenkrat so se protestanti, ki se zvesto držijo svetega pisma in avgsburške veroizpovedi, po sklepu svoje sinode dne 20. oktobra t. l. v Berlinu gladko in odločno ločili od državne evangeliške cerkve, kakor jo je začel po Hitlerjevem nalogu organizirati od njega postavljeni državni škof Müller. Müller, ki je bil pridobil zane nekaj severonemških evangeliških cerkev, je zlasti za jga zadel na nepričakovan ljut odpor, značilen za enostavno po državni oblasti odstavil škofo bavarske, viremberske in hesenske cerkve ter pripravila enak udarec v Hannoveru, kjer tudi nekoč ničesar vedeti o izenajenju protestantstva za narodnosocialistično plemersko »krščansko« vero. V odgovor na to nasilstvo so zdaj vsi svoji krščanski veroizpovedi zvesti protestanti sklenili, da se Müllerjevi državni cerkvi, ki se je odpovedala krščanstvu, in »cerkev izročila silam tega sveta ter v nasprotju z evangeliškim uveljavljenim principu, ne pokorijo več. Cerkev je vezana na Kristusa, ne pa na fuhrerja. Evangelijski Jezusa Kristusa, sveto pismo in reformacija so odstranjeni. Svobodne krščanske cerkve ni več. Zato proglašajo svoji veroizpovedi zvesti protestanti, da sami evangeliški cerkvi postavijo novo vodstvo, ker močje, ki so se sedaj po sili tega vodstva polastili, niso več evangeličani. O tem so obvestili tudi Hitlerja.

S tem je vržena nemški diktaturi bojna ro-kavica. Zdi se, da bo Hitler odgovoril že 25. oktobra, to je v torek, ko sprejme dr. Müllerja in njegove škofo. Borba za življenje in smrt se je začela. Ker gre za visoke vrednote, za načelo, ali je Kristusova cerkev svobodna ali pa gola institucija države, ki naj bi čisto v smislu poganstva postala sedaj tudi gospodar nad religiozno resnico, vestjo in življenjem človeka, in ker bi tako tudi praktično dosledno izvedeno izenačenje pospešilo zaslužnje osebnosti prav v vseh ozirih — zato bo tej borbi z zanimanjem sledil vs svet. Protestantizem iz nje lahko izide strit ali pa ga bo to trpljenje pripeljalo nazaj k polni resnici...

Dunajska vremenska napoved: Pretežno jasno s naraščanjem temperature. Manjša oblačnost.

V razburjenosti in negotovosti evropske politike

Poljska podaja roko Madjarom?

Podpisana je že pogodba o duhovnem sodelovanju, sledile ji pa bodo še druge gospodarske

Hladen sprejem

Varšava, 22. okt. b. Dva varšavska večerna lista pišeta o priliki prihoda madjarskega ministrskega predsednika Gömbösa o vprašanjih, ki prihajajo do izraza v večjem delu nemškega in madjarskega tiska.

V nacionalno - demokratskem »Kurier Warszawski«, ki je še vedno najbolj čitan list v Varšavi, piše bivši senator Boleslav Kockowski o pretiranem revizionističnem pričakovanju in nadah, ki jih gojijo v Budimpešti in Berlinu. Kockowski pravi med drugim: Ali si lahko kdo sploh predstavlja, da se o perečih revizionističnih problemih razpravlja v glavnem mestu one države, ki je na statusu quo bolj interesirana kakor katerikoli druga evropska država. Madjarski ministrski predsednik Gömbös bo to razumel in bo svoje načrte predložil Poljski z večjo zmernostjo in temu primerno prilagodil svoja pričakovanja.

Drugi večerni list »Wieczor Warszawski«, ki istotako piše v korist nacionalno-demokratske stranke, objavlja daljši članek pod naslovom: »Poljska ne more podpirati Madjarske v njeni borbi proti Češkoslovaški«, v katerem pravi med drugim: Mi se ne bi prav nič čudili, če bi madjarski ministrski predsednik Gömbös svoj obisk še enkrat odgodil na poznejši čas. Preiskava o marsejskem atentatu lahko prinese take izsledke, ki bodo ponovno potrdili, da sedanji obisk madjarskega ministrskega predsednika v Varšavi ni niti malo ugoden in da bi bila njegova navzočnost v Budimpešti mnogo bolj potrebna. Obisk madjarskega ministrskega predsednika Gömbösa v Varšavi je in mora biti popolnoma nedolžnega značaja. To že zahteva politični razvoj zadnjih mesecev. Piše se o novi konstelaciji v Evropi; fantasti že govorijo o zvezi treh gospodujočih narodov: Nemcev, Madjarov in Poljakov. Poljska naj bi bila most za nemško ekspanzijo itd. Na vse to se mora odgovoriti, da na Poljskem zaenkrat še ne vlada tak režim in s takimi avtoritetami, da bi jim poljska javnost dovolila tako širokopotezno akcijo v korist Nemčije. Trditve onih publicistov, ki v obisku madjarskega ministrskega predsednika vidijo grožnjo proti Češkoslovaški, so že bolj realni. Po mnenju teh publicistov naj bi bil obisk Gömbösa v zvezi z načrtom o krnjenju Male zveze in o ločitvi Karpatske Rusije iz področja češkoslovaške republike. Današnji češkoslovaški koridor proti Rusiji bi v rokah Madjarske lahko služil kot jamstvo, da Poljska Rusije v jugovzh. smeri ne bi mogla obkoliti. Pa tudi te trditve so velika neumnost, če se natančneje pregleda češkoslovaške in poljske meje. Oslablitev Češkoslovaške napram Nemčiji nikakor ni v interesu poljske republike. Obisk madjarskega ministrskega predsednika Gömbösa bi torej eventuelno lahko le na šahovski deski poljske politike igral vlogo kaknega političnega manevra ali grožnje. Vsekakor pa obisk madjarskega ministrskega predsednika v Varšavi ne bo imel nobenih realnih političnih posledic.

Uradno poročilo

Veršava, 22. okt. a. Poljska vlada je izdala o razgovorih z madjarskim ministrskim predsednikom Gömbösom to-le uradno poročilo:

Predsednik madjarske vlade je o priliki svojega uradnega obiska v Varšavi skupaj s predsednikom poljske vlade Kozłowski in zunanjim ministrom Beckom proučeval zaupno vprašanje poljsko-madjarskega razmerja, ki temelji na starem prijateljstvu. Dalje so trije državniki razpravljali o mednarodnih vprašanjih, zlasti o gospodarskem položaju srednje Evrope in o drugih vprašanjih, ki tičejo obe državi. Izmenjava misli je potrdila obojestransko iskreno željo, naj bi se čim bolj razvili in okrepili medsebojni odnosi. Te želje so našle izraza v tem, da so 21. t. m. predsednik madjarske vlade Gömbös in zunanji minister Beck ter prosvetni minister po drugi strani, podpisali poljsko-madjarsko pogodbo o duhovnem sodelovanju.

Razen tega so o priliki obiska g. Gömbösa sklenili čim prejšnje ustanovitev odborov za proučevanje gospodarskih vprašanj na Madjarskem in na Poljskem, in ustanovitev poljsko-madjarskega mešanega odbora za razvoj trgovinske izmenjave blaga. Naposled so se dogovorili, da se še letos začne pogajanja za sklenitev pogodbe o tujskem prometu in pogodbe za konzularna vprašanja.

Poljski zunanji minister Beck

Odmev v Parizu

Pariz, 22. okt. Listi ne komentirajo preveč obiska predsednika madjarske vlade g. Julija Gömbösa v Varšavi. »Journal« pravi med drugim, da je napaka političnega nasprotnika dostikrat velika usluga. Franciji ni treba biti hudo, pravi list, če je Gömbös smatral za potrebno, oditi v Varšavo nekaj dni po marsejskem zločinu. Dalje pravi list, da je Gömbös zaradi tega doživel zelo hladen sprejem med poljskim prebivalstvom. Samo po sebi se razume, zaključuje list, da poljska vlada ni mogla preklicati vabila g. Gömbösu, če sam ni odgodil svojega obiska.

Na Dunaju in v Rimu

Dunaj, 22. okt. b. V inozemskem tisku se je danes razširila vest, da bo madjarski ministrski predsednik Gömbös še ta teden obiskal tudi Dunaj. Na merodajnih mestih se sicer to odločno demantira, čeprav je popolnoma verjetno, da se bo Gömbös pri svojem potovanju v Berlin zadržal tudi par ur na Dunaju. Ker pa je bolj verjetno, da bo Gömbös potoval v Rim skozi Gradec, zna obiskati Dunaj šele po povratku iz Rima.

Udar generalov?

Gre za to, ali naj voditelje upornikov kaznujejo s smrtjo ali ne

Hendaye, 22. okt. TG. Španska vlada je prekinila vse telefonske zveze z inozemstvom in je vpeljala tudi strogo cenzuro za vse časopisne brzojavke, ki so v mnogih primerih zelo skrajšane ali celo popolnoma spremenjene. V vladi sami traja spor, ki je nastal s predsednikom republike in z vojaškimi oblastmi, še vedno dalje. Vojaške oblasti, ki v tem podpirajo Lerrouxovo vlado, stoje na stališču, da je treba najstrožje postopati z vsemi uporniki, ki so povzročili državljansko vojno in prelivanje krvi, medtem ko je predsednik Zamorra izjavil, da bo odstopil, če le enega samega upornika kaznujejo s smrtjo. Vlada sedaj ne ve, kaj naj stori. Po Madridu in po pokrajinah se širijo najbolj gorostasne vesti o vojaški diktaturi, ki da so jo proglasili generali ter o aretaciji predsednika republike. Te vesti gotovo niso resnične v tem obsegu, toda vlada še danes ne ve, kaj naj stori, ali naj vztraja pri strogem kaznovanju upornikov, ali naj se vda pritisku predsednika republike. Katoliški člani vlade se najostreje zavzemajo proti vsaki zamisli vojaške diktature.

Hendaye, 22. okt. c.l.z Španije so danes prišle zelo pomirljive vesti. Ponovno se povdarja, da je vlada gospodar položaja. Danes se je zato tudi že vršila redna seja vlade, na kateri je predsednik vlade obravnaval vsa vprašanja, med njimi tudi vprašanje odstopa preds. republike Alcala Zamore, ki se še zmeraj protivi izvajanju smrtnih kazni nad uporniki. Zato je vlada sklicala parlament na zasedanje, ki se bo začelo v sredo 24. t. m.

Nova Uzunovičeva vlada

Gen. P. Živković vojni minister

Ukaz, s katerim so bili razrešeni dosedanja člani vlade in postavljeni novi ministri, se glasi: »V imenu Nj. Vel. Petra II., po milosti božji in volji naroda kralja Jugoslavije, so kraljevi namestniki, uvažujoč ostavko, ki so jo podali (sledijo imena vseh ministrov), in jih razrešili od dolžnosti ter stavili na razpoloženje, a postavili

za predsednika ministrskega sveta Uzunoviča Nikolo, bivšega predsednika, za ministra vojske in mornarice častnega adjutanta, armadnega generala Petra Živkoviča, za ministra brez portfelja dr. Vojislava Marinkoviča, predsednika vlade v p., za ministra brez portfelja dr. Milana Srakiča, predsednika vlade n. r., za ministra za kmetijstvo dr. Dragotina Kojiča, za ministra prosvete dr. Ilijo Šumenkoviča, za pravosodnega ministra Božidara Maksimoviča, za ministra za telesno vzgojo naroda dr. Grgura Angjelinoviča, za ministra za trgovino in industrijo Juraja Demetroviča, za finančnega ministra dr. Milana Grgorjeviča, za ministra za gradnje dr. Stefana Skulja, za ministra za zunanje zadeve Bogoljuba Jevtiča, za ministra za notranje zadeve Živojina Laziča, za ministra za socialno politiko in narodno zdravje dr. Franjo Novaka, za ministra za gozdove in rudnike dr. Umanškega, za ministra za promet Ognjena Kuzmanoviča.

Predsednik ministrskega sveta naj izvrši ta ukaz. V Beogradu 22. oktobra 1934. — Pavel s. r., dr. Stanković s. r., dr. Perović s. r.

Novo vlado sta nočjo popolnoma zaprisegla, in sicer ministre pravoslavne vere prota Miča Popovič, katoliške pa dr. Matija Pelič, župnik župnije Kristusa Kralja. Zapriseženi so bili vsi ministri, razen vojnega ministra, generala Živkoviča, zunanjega ministra Bogoljuba Jevtiča in ministra brez portfelja dr. Marinkoviča ki bodo prisegli jutri.

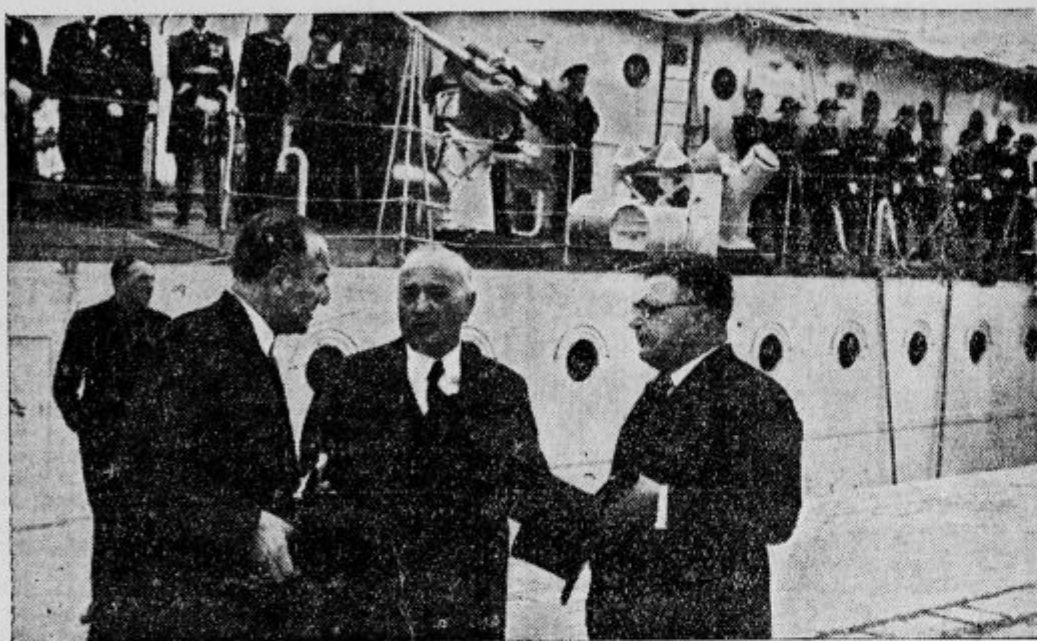

Po belgrajskih konferencah: od desne grški zunanji minister Maksimos, šef Presbroya dr. Luković, pomočnik zunanjega ministra dr. Purić, romunski zunanji minister Titulescu in turški zunanji minister Ruždi bej.

Slovo g. preds. Lebruna na Rakeku

Francoski predsednik Lebrun se poslavlja na postaji Rakek. Fotograf ga je ujel v trenutku, ko je zbrani mladini v slovenskem jeziku zaklical: Živela Jugoslavija. Cisto na levi Paul Boncour, tretji od desne strani marsejski župan g. Ribaud

Dr. Anton Korošec pred rušilcem »Dubrovnik«. Na desni češkoslovaški konzul v Splitu dr. Vlado Smolčić, na levi glavni urednik »Nove Dobe« g. Brajevič

Križ na Donački gori - priča slovenske vernosti

Donačka gora — »Štajerski Rigi« jo nazivajo nekateri, ki se kakor prst božji pne proti nebu, je dobila na svoje strmo teme krasno krono. Vneti prosvetni delavec Polde Vostner je sprožil misel, da se ob 1900-letnem jubileju odrešilne smrti Kristusove postavi vrh Donačke gore spomenik Kristusu Kralju. Dekanijska duhovščina rogaške dekanije je to misel osvojila in agilni križevski kaplan Lojze Sunčič je to idejo realiziral. Ob strani so mu stali vneti akcijonaši križevske nadžupnije, ki se niso ustrašili napora in žrtve; žrtve niso bile majhne. Načrt za spomenik Kristusu Kralju je izdelal arhitekt Glanz iz Rog. Slatine. Zidarska dela pa je izvršil stavbenik Golobčan iz Celja. Spomenik, ki bo še poznim rodovom priča izredne verske vneme in požrtvovalnosti marljivi graditeljev in vsega ljudstva iz cele dekanije, ima obliko piramide. Na vrhu piramide je križ z zlatim napisom: »Up — edini.« Visok je do vrha križa osem in pol metra. Ob vznožju spomenika je primerna votlina, v kateri je tudi križ in pa oltarna miza. Na misijonsko nedeljo, 21. t. m. je bil spomenik, ki je bil ves v zelenju, slovesno blagoslovljen. Menda še ni bilo nikdar toliko ljudi vrh Donačke gore, kakor jih je bilo ob tej priliki. Do 500 so jih cenili. Bil je to praznik in poklonitev sv. Križu in Krstusu Kra-

lju cele dekanije. Blagoslovitev je izvršil naš »štajerski Aljaž«, župnik Cilenšek iz Poljčan, ob asistenci kaplana Sunčiča, ki je pred blagoslovitvijo imel krasen nagovor, v katerem je očitno zgodovino Donačke gore in potek cele akcije za zgraditev spomenika. Sledila je sv. maša, ki jo je daroval g. Sunčič. Med sv. mašo je igrala kongregacijska godba iz Kostrivnice, vsa številna množica pa je glasno molila zborna mašo in pela pesmi, ki so se peale na letošnjem evh. kongresu v Mariboru. Po maši je spregovoril pozdravne besede g. župnik Cilenšek. Vostner Polde je v lepem govoru proslavljal sv. Križ. Lepe in prisrčne besede je spregovoril g. Bratuš, ki se je poslovil v imenu Križevčanov od g. Sunčiča, ki je premeščen k Mariji Snežni. V imenu škofijskega vodstva FKA je pozdravil slavnost Mirko Geratič iz Maribora ter posebno podčrtal, da bi naj bil Križ Gospodov vodilna luč tudi v vzgoji in prosveti, v socialnih, gospodarskih in mednarodnih odnosih. Iz vseh govorov pa je izvenela tudi trpka bolesta nad izgubo ljubljene vladarja in obljuba zvestobe njegovim oporoki: »Čuvajte Jugoslavijo! Lepa svečanost, ki se je zaključila s pesmijo »Povsod Boga« in z državno himno, bo ostala vsem v trajnem spominu.

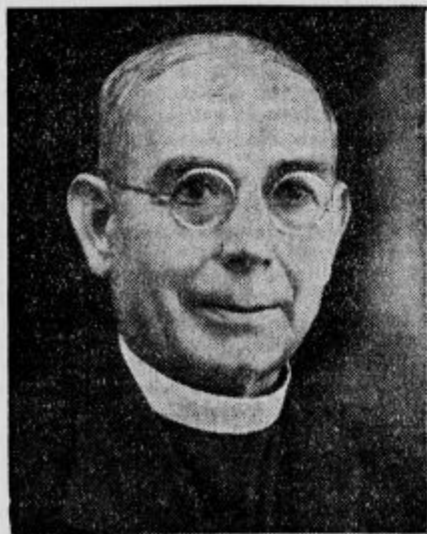
naloga ga čaka. Oprjel se je s vztrajno marljivostjo težkega dela in pomagal, kjerkoli je le mogel.

Se teže pa je bilo po vojni, ko se je moralo popravljati, kar je bilo uničenega in razdejanega. Vas Zlatopolje je mnogo trpela, cerkev je bila oropana zvonov, na katere so bili Zlatopoljci tako ponosni, cerkveni stolp in streha sta bila brez prejšnje bakrene strehe. To se je moralo v najkrajšem času nadomestiti. Gospod zlatomašnik je hodil od hiše do hiše in zbiral denar. Zlatopoljci so po svoji stari navadi malo pogod njali ali potem so pa le dali vsa potrebna sredstva. Danes jim ni žal; v zvoniku pojo novi zvonovi, zvonik in cerkev bliscita v novi stehi. In tako je gospod zlatomašnik vseh sedemnajst let delal, popravil in se trudil, da bi na božjem hramu izbrisal vse sledove dolgotrajne vojne. Zadnje njegovo delo je bilo še to, da je bral svojo zlato sv. mašo v res prazničnem božjem hramu.

Poleg svoje težke pastirske službe v gorski vasi je gospod zlatomašnik opravljal vsa leta tudi službo učitelja in vneto sodeloval v občinskem odboru kot njegov večletni član.

Gospod zlatomašnik pa nima samo zasluge za faro Zlatopolje, ima še mnogo drugih, za katere pa bolje vedo naši bratje Hrvatje in posebno mesto Virovitica, kjer je bil mnogo let gvardijan, župnik in katehet. Kako je bil tam priljubljen se najbolj vidi iz tamkajšnjega lista »Virovitičana«, ki mu je že ob priliki njegove 25-letnice mašništva posvetil lep članek kot znak hvalečnosti Virovitičanov in tudi letos se ga je isti list zopet spomnil in mu poslal v posebnem članku pozdrave in čestitke njegovih bivših faranov. Virovitiška cerkev in njene orgle pa mu bodo zagotovile trajen spomin med njegovimi bivšimi farani.

Da je hotelo Zlatopolje na najvidnejši način proslaviti ta že na sebi redek jubilej, ki je tudi prvi, odkar obstoji fara, se razume samo po sebi. Več dni je bil ves promet pred cerkvijo in župniščem takorekoč zaprt. Vozili so samo mlaje tako visoke, da je sicer precej visoki zlatopoljski zvo-

Ne bi bilo v redu, če bi zamolčali zlatomašniški jubilej gospoda Jožefa Kranjca, župnika zlatopoljskega in pa njegove proslave, čeprav je gospod župnik v svoji skromnosti želel, da se ta dan proslavi popolnoma tiho in brez vsakega zunanjega bleka.

Pred sedemnajstimi leti je prišel v Zlatopolje za župnika. Bilo je to v predzadnjem letu svetovne vojne. Tedaj ni bilo onega lepega sprejema, s katerimi so Zlatopoljci sprejemali svoje župnike. Najboljših in najkropkejših mož in fantov ni bilo, sprejeli so ga samo žene, otroci, starčki in invalidi. G. zlatomašnik se je dobro zavedal, kakšna težka

Slovenija na dan pogreba † kralja Aleksandra

Trbovlje

Nad 8000 ljudi broječa množica se je strnila v četrtek, na dan pogreba našega vzvišenega pokojnega kralja. Polnoštevilo so bili zastopniki vsi sloji prebivalstva. Vsa množica se je zbrala ob 8 pred rudniško restavracijo na Vodah, odkoder je nato odkorakala v farno cerkev k sv. maši, katero je opravil preč. g. duh. svetnik Gašparič ob asistenci gg. kaplanov Goropranca in Medvesčka.

Popoldne ob pol 3 se je pred spomenikom na trgu pred cerkvijo zbrala zopet velika množica ljudi, kjer so bojevniki priredili žalno svečanost. Štiri močne čete jih je strumno prikarakalo iz Vod. Njihov predsednik, č. g. prof. Ratej, je določil 5 minutni molk. Vsa množica je obstala kot izklesana ter tako izkazala globoko žalost, ki jo pretresa nad težko izgubo našega kralja, v katerega smo imeli vse zaupanje. Po molku je č. g. prof. Ratej imel še daljši žalni govor, našteval vrline pokojnika, nato pa so bojevniki in vsa množica prisegli, da hočejo zvesto čuvati oporoko pokojnega kralja: »Čuvajte našo Jugoslavijo!«

Vrhnika

Od nedelje do četrta so zvonovi vseh cerkva vabili k molitvi za pokoj viteškega kralja. Cerkevno opravilo je bilo v četrtek ob 8 v župni cerkvi. Vse uradništvo, vse šole, vsi zastopi in vsa društva so bili zbrani v prostorni cerkvi. G. dekan je imel kratek nagovor, nato pa je daroval ob asistenci domačih duhovnikov sv. mašo, pri kateri je prepeval cerkveni zbor. Po sv. maši je moški zbor zapel še psalm »Usmili se« s pripadajočimi molitvami. Molitev za kralja Petra II. je zaključila cerkevno slovesnost.

Popoldne ob pol 3 se je zbralo občinstvo na križpoti. Ko je ponehalo zvenenje, je stopil na balkon predsednik občine mag. pharm. Hočevar in v vznesenih besedah opisal boje in zmage velikega kralja Aleksandra. Ob koncu je vse klical: Slava Aleksandru-Zedinitelju! Nato je naznanil 5 minutni molk, nakar je pozdravil novega kralja Petra.

Zvečer ob pol 8 je priredilo žalno proslavo v Rokod. domu Kat. društvo rokod. pomočnikov in k njej povabilo tudi vse cerkvene organizacije. V žalno okrašeni in od ljudi napolnjeni dvorani je bila na odru slika kralja Aleksandra I., vsa obdana z zelenjem in lučkami.

Po žalni koračnici, ki so jo izvajali društveni-tamburaši, je imel žalni govor predsednik društva in dekan g. Kete Janez, ki je poudarjal vrline velikega kralja Aleksandra in veliko žalost, ki je objela vso našo domovino vsled strašnega zločina. Prebral je nato sožalno izjavo, ki jo je poslalo Kat. društvo rokod. pomočnikov, in od cerkvene organizacije Nj. kralj. Vis. knezu namestniku Pavlu.

Po lepem pozdravu mlademu kralju Petru II. so zaigrali tamburaši še državno himno.

Tržič

Obmejni Tržič je zares veličastno preživel žalostni dan pokopa svojega vladarja. V četrtek nas niso budile tovarniške sirene in številni vozovi, pač pa žalostno zvenenje. Proti osmi uri se je vse zgrinjalo v župno cerkev, kjer je bila slovesna služba božja in molitve za kralja z lepim petjem cerkvenega zbora.

Popoldne je doživel naš glavni trg manifestacijo, ki jo moremo primerjati le slovesnosti, ki se je na istem prostoru vršila pred leti, ko je blagopokojni vladar obiskal Tržič kot regent. Med zvenenjem zvonov in ob zvokih cerkvene godbe, ki je igrala žalostinke, je prišel pred poltretjo uro iz spodnjega konca mesta velik sprevod, v katerem so počasi korakali šolarji, številna društva z zastavami in zastopniki industrije ter vseh stanov. Ko so utihnili zvonovi, je v imenu mestne občine otvoril žalno manifestacijo g. Kališnik Ivan, ki je odredil najprvo petminutni molk. Spominjski govor je imel nato g. župnik Anton Vovk, ki je s pesnikom vpraševal, kaj hočejo grobovi še od nas, ko so nam pobrali že številne znanilce in čuvanje svobode (Prešeren, Gregorčič, Krek) in v tej uri sprejemajo še našega Zedinitelja. Številni pevci so zapeli za tem pod vodstvom g. organista Martina Planinška dve žalostinki in cerkvena godba je zaigrala žalostinko. G. Karel Bocak je nato s svojimi lepimi besedami obrnil naš pogled na sliko novega vladarja, kateremu so se poklonile med sviranjem državne himne navzoče zastave. Za zaključek se je vršil še mimohod, ki je bil jako pester in dostojanstven. Te slovesnosti se je udeležilo kar 3000 ljudi in pokazalo je naše mesto v lepi skupni ljubezni do vladarja in domovine.

Pišce

V četrtek, na dan pokopa viteškega kralja, so se zbrali nekaj pred 8 zjutraj šolarji obeh šol, razne korporacije in ostali farani v obilnem številu v pišečki šoli. Med tubornimi zvoki naše godbe je ob 8 vsa ogromna množica zbranih krenila v farno cerkev k sv. maši. Pred službo božjo je bilo vernikom s prižnice prebrano žalno pismo našega nadpastirja, škofa in apostolskega administratorja dr. Ivana Jožefa Tomažiča. Po sv. maši smo se ponovno podali v pišečko šolo, kjer je, po odigrani žalni koračnici, otvoril g. šol. upravitelj Janko Roškar spominjsko svečanost. Prebrana je bila ob tej priliki poslanica našega bana g. dr. Marušiča: »Jugoslovanski mladinci. Otroci so deklarirali nekaj primernih pesmi in se zapeli prav občuteno: »Pomlad vse se veseli. Po petju in odigranju državne himne ter trikratnem slava-vzkliku Nj. Vel. kralju Aleksandru I. Zedinitelju smo se žalostni razšli.

K žalnim sejam pa so bile te dni sklicane tudi naše cerkvene organizacije, naša kmečka

hranilnica in posojilnica. Vsi so poslali sožalne in udanostne izjave Nj. kralj. Vis. knezu namestniku Pavlu in Nj. Vel. kraljici-materi Mariji.

Oplotnica

Na dan pogreba viteškega kralja so se vršile žalne svečanosti, pri katerih so sodelovali: občina, cerkev, šola, orožništvo, vsa društva in občinstvo. Ob 8 je opravil g. župnik Franjo Hohnjec v farni cerkvi sv. mašo-zadušnico, predčital na prižnici spomenico umrlemu Nj. Vel. kralju ter opravil s spremstvom slovesne molitve ob katafalku, na katerem je bila v trobojnico in črno kopreno odeta in z zelenjem okrašena kraljeva podoba.

Popoldne se je zbralo ljudstvo in razne organizacije. Blagemu pokojniku je govoril spominjski žalni govor gosp. župnik Franjo Hohnjec. V svojih, pol ure trajajočih izjavah je podčrtal plodonosno delo, veliko delo našega pokojnega vladarja za blagor domovine, za blagor in mir vesoljstva. Trikratni Slava-klici so zadoneli med množico, nato 5 minut tišina. Nato je izrazil govornik vdanost in pokorščino ter največjo ljubezen mlademu kralju Petru II., mu želel na njegovi življenjski poti čim več božjega blagoslova ter zaključil z vzklikom: Živel kralj Peter II., kar je ponovila množica. Šolska mladina je zapela prav ljubko, v sree segajočo žalostinko »Vigred se povrne«: ... ali kralja k nam nazaj, nikdar več ne bo.« Tu ni ostalo nobeno oko suho.

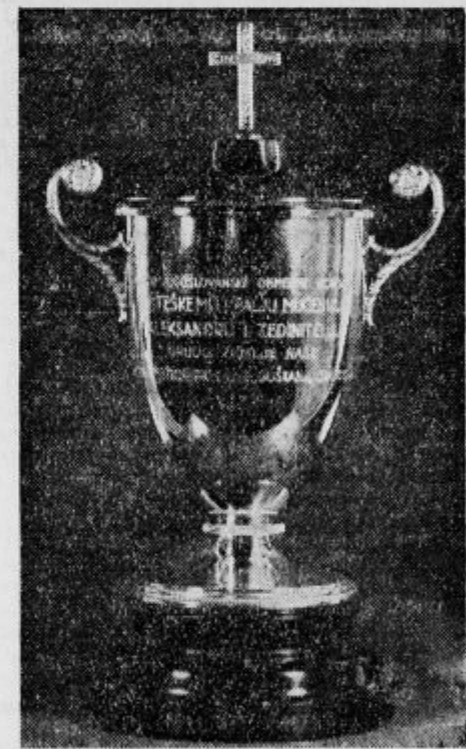
Radovica pri Metliki

Cerkvene organizacije na Radovici so 18. oktobra po žalni službi božji v cerkvi priredile žalno ejo v spomin blagopokojnega kralja Aleksandra I. V župnišču, kjer je bila postavljena kraljeva slika, ovita v črni flor in okrašena s cveticami, so se zbrali odborniki Katoliške akcije, Tretjega reda, deklishe Marijine družbe ter zastopniki cerkvenega peveškega zbora. Voditelj družb g. Anton Jerman je imel žalni govor, nakar je bila sprejeta sožalnica, ki je bila poslana Nj. kralj. Vis. knezu namestniku Pavlu in Nj. Vel. kraljici Mariji.

Stranje pri Kamniku

Silno veliko ljudi je bilo zbranih v cerkvi v četrtek 18. t. m., ko se je brala žalna služba božja za pok. vladarjem. Po maši smo se zbrali pred vojaškim spomenikom, kjer je bila za ta dan postavljena v črno zavita kraljeva podoba. G. šolski upravitelj je imel lep govor o pokojnem kralju. V našo župnijo spada dvorno lovišče v Kamniški Bistrici, kjer je na oddihu in pri večjih lovih prišel visoki pokojnik v stik z našimi ljudmi in se razgovarjal z njimi čisto po domače, kakor oče z otroci. To je dobro poudarjala mlada govornica Sl. Langerholz v svojem govoru. K sklepu so pevci zapeli še pretresljivo »Usliši nas, Gospod«. Že prejšnji dan smo odposlali tudi sožalno pismo v imenu cele naše župnije in njenih organizacij.

Koroška zemlja na grob † kralja Aleksandra

Zara, ki jo je ponesla delegacija iz mežiške doline (jugoslovanske Koroške) na grob blagopok. Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Zara je iz čistega srebra in ima v notranjosti kristalni vložek, ki je bil napolnjen z zemljo naših spominjskih krajev (z grobov padlih pri bojih za osvoboditev Koroške, izpod Pece, kjer spi kralj Matjaž, od Malgačevega spomenika in drugod. Napis se glasi:

Narod jugoslovanske obmejne Koroške

Viteškemu kralju mučeniku

Aleksandru I. Zedinitelju

grudno zemlje naše,

Črna, Mežica, Prevalje, Guštanj, Dravograd.

Sredstva za žaro so darovala vsa društva, vse organizacije teh 5 občin. V delegaciji so bili vsi župani navedenih občin in poslanec ing. Fr. Pahernik.

občine Zlatopolje in mu obenem izroči tudi častno diploma. Tudi prevzvišeni g. škof ga je odlikoval s tem, da ga je imenoval za duhovnega svečenika. Vsem bo ostal dolgo v spominu govor g. škofa o duhovniškem poklicu, vsa cerkvena slovesnost z lepim cerkvenim petjem, kjer je celo pomagal in zapel dva solospesa tenorist ljubljanske opere g. Gostič.

Minil je lep dan in dolgo nam bo ostal v spominu. Zlatopoljčani so se postavili in ti dokazi spoštovanja in ljubezni do svojega dušnega pastirja naj bodo g. zlatomašniku tudi dokaz, kako lahek mu bo račun od njegovega hiševanja, kadar pride zato čas. Mi vsi pa mu od srca želimo, da dočaka še svojo biserno sv. mašo in malo egoistično predstavljamo: »ali v Zlatopolju!« Dr. H.

20 letal dirka 20.000 km daleč

Zračna dirka v Avstralijo

Zračna tekma iz Anglije v Avstralijo se je pri-čela v soboto, dne 20. t. m. ob pol 7 zjutraj v Mil-denhallu. Prva sta odletela zakonca Mollison na svojem letalu »Black Magic«. Na letališču se je zbralo kakih 20.000 ljudi. Ko se je zdanilo, so pri-vekleli na letališče letala, ki so po večini njihovi motorji že delovali. Nekaj minut pred pol 7 je še vseh 20 letal stalo v vrsti, pripravljenih za odlet. Zadnja vremenska poročila so naznanila, da je med Anglijo in Bagdadom lepo vreme.

17 minut po pol 7 je bilo že vseh 20 letal v zraku. Za prostovoljen pristanež je pripravljenih že več letališč, med drugimi Marseille, Rim in Atene. Vsak letalec pa bo moral pristati v Bagdadu, Allahabadu, Singapuru, Port Dardinu v se-vernji Avstraliji, v Charlevillu ter na cilju v Mel-bournu.

★

To zračno tekmovanje je največja senzacija. Ljudje in stroji morajo biti pripravljeni na naj-različne pripetljaje. Zapuščajo jesensko Evropo, divjajo čez morja, čez visoka gorovja in nevarne pečine. Ne da bi mislili na ljudi, ali bodo zdržali to strašno dirko, moramo misliti na stroje, ali bodo ti kos. Saj bodo vsako uro v drugačnem ozračju, v drugačnih toplotinah.

Piloti bodo zopet morali dati iz sebe prav vse. Le pomislimo na Lindbergha ali pa na Wileya Posta. Ko je pred štirimi leti letel okrog sveta in pristal na letališču, je bil tako izčrpan, da je ko-maj stal na nogah. Vlekli so ga pred mikrofoni, ker je svet po radiu pričakoval novic o njem. On pa ni mogel spregovoriti besedice. Njegove čute je čisto zmedlo vedno brnenje in grmenje motorjev. Preletel je Atlantski ocean ter moral pristati sredi gluhe ruske stepe.

Strokovnjaki so izračunali, da bodo tekmovalci preleteli iz Anglije v Melbourne v treh dneh in pol. Toda to se človeku zdi kar nemogoče. In ven-dar bo zmagal, kdor bo v tem času preletel to ogromno razdaljo. Znani letalec Kingsford Smith je zadnjikrat preletel to razdaljo v 7 dneh in nekaj urah. Seveda je bil on tedaj sam!

Sedaj pa se bosta v letalu menjala dva pilota. Eden bo podnevu vedno lahko spal, ponoči bosta pa morala bedeti oba ter budno paziti. Letala so zgrajena nalašč za veliko naglico. Zmorejo pov-prečno po 400 kilometrov na uro. In vendar se mora človek zdvoiti, ali se bo posrečilo. Če se posreči, bo to nov trijumf moderne tehnike.

Od začetka se je priglasilo za tekmo 60 tekmo-valcev, samih slovečih imen. Toda najznamenitejši so izostali; med njimi ni ne Posta ne Kingsford-Smitha. Ta dva in marsikoga je preplašila cena:

Tekma po zraku med Anglijo in Avstralijo. Dne 20. oktobra se je začela letalska tekma na dolgi progi med Anglijo in Avstralijo. Letalci so odleteli z angleškega letališča Mildenhall 20. oktobra. Pred odhodom je letalce s svojim obiskom počastil angleški kralj Jurij (X)

Ta tekma stane celo premoženje, kakih 5—6 mi-lionov dinarjev za vsako letalo. Seveda bo zma-govalec dobil veliko nagrado, celih 10.000 angleških funtov, kar pa je mnogo premalo, da bi zmago-valec pokrila svoje stroške.

Polet je razdeljen v šest delov: 1. London—Bagdad (4100 km); 2. Bagdad—Allahabad (3700

km); 3. Allahabad—Singapore (3540 km); 4. Sin-gapore—Port Darwin (3450 km); 5. Port Darwin—Charleville (2250 km); 6. Charleville—Melbourne (2300 km). V Bagdad je prvi priletel letalec Tur-ner v nedeljo ob 2 zjutraj ter odletel ob 2.40. Za njim sta prileteli dve holandski letali, ki sta takoj odleteli proti Indiji.

Umorjeni državni poglavarji

Kraljevski umor v Marseilleu nas spominja na zgodovino zadnjih 50 let, ki govori o raznih vla-darjih, kateri so padli kot žrtev atentatov.

Prvi v teku zadnjega pol stoletja je padel ru-ski car Aleksander II. leta 1881. Začel je svojo vladno s tem, da je v Rusiji odpravil tlačanstvo. Zato so mu nadel častni naslov »car osvobodilec«. Čeprav je moral še avtokratično vladati ter je bil odvisen od svoje okolice, vendar je nameraval iz-dati ruskemu narodu svobodno ustavo, kar pa je preprečil umor 23. marca 1881 v Petrogradu.

Istega leta je bil 19. septembra 1881 ustreljen 20. predsednik Združenih držav James A. Garfield. Obadva atentata sta v svet povzročila veliko raz-burjenje ter sta pripomogla, da je policija vseh držav pričela ostreje postopati.

Vendar vse prizadevanje ni moglo zatreti taj-nih anarhističnih organizacij. Njihova prva žrtev

je bil predsednik francoske republike Sadi Carnot. Ko se je Carnot 25. junija leta 1894. vozil v vozu skozi mesto Lyon, je planil na voz italijanski anar-hist in Carnota zabodel. Carnot je bil četrti pred-sednik francoske republike ter v vsej deželi spo-štovan.

Dne 10. septembra 1898. je ob Ženevskem je-zeru italijanski anarhist Luccheni do smrti zabodel avstrijsko cesarico Elizabeto, katere se je zaradi bolehnosti mudila v elizabetini krajini.

Drugi kralj združene Italije Humbert I., ki si je stekel mnogo zaslug za politično in državno zdru-žitve italijanskega naroda, je 29. julija 1906 v Monzi postal žrtev italijanskega anarhista.

Ista usoda je zadela 25. predsednika Zdru-ženih držav Williama MacKinleya, katerega je tudi zabodel anarhist v trenutku, ko mu je predsednik po ameriški navadi podal roko v pozdrav. Mac Kinley in Garfield sta bila med najbolj zaslužni pred-sedniki ameriških Združenih držav. V tem času je bilo umorjenih tudi več predsednikov južno-ameriških republik, kar pa je navadno izviralo bolj iz maščevalnosti, kakor pa iz kakih idejnih motivov.

Pač pa je bil iz političnih vzrokov dne 1. fe-bruarja 1908 ustreljen v Lisaboni portugalski kralj Karlos I. obenem s prestolonaslednikom Filipom. Ta umor naj bi preprečil nameravani razpust par-lamenta, kateri je bil v opoziciji proti monarhiji.

Dne 18. marca 1913 je bil v Solunu umorjen grški kralj Jurij I. Kot sin danskega kralja Krist-jana IX. je postal grški kralj ter Grško vladal celih 50 let. Pod njegovo vladjo je Grčija pridobila Joneke otoke, Tesalijo in pozneje tudi Epir.

Španski kralj Alfonz XIII. je na dan svoje po-roke komaj ušel smrti. Mnogo članov njegovega spremstva je tedaj raztrgala bomba. Kri padlih žrtev je poskropila belo svileno oblačilo kraljeve neveste.

Nobeden izmed teh umorov pa ni imel tako silnih posledic, kakor umor avstrijskega prestolo-naslednika Franca Ferdinanda in njegove žene Sofije, katere sta padla 28. junija 1914 v Sarajevu. Ta umor je bil neposredni povod za krvavo sve-tovno vojno.

Še med svetovno vojno je po izbruhu ruske revolucije v Jekaterinoslavu leta 1917. v svoji ječi bil umorjen ruski car Nikolaj II. obenem s svojo ženo carico Aleksandro Feodorovno z malim pre-stolonaslednikom in njegovimi štirimi sestrami. Umorili so jih boljševiki.

Boljševik je bil tudi morilec predsednika fran-coske republike Paula Doumerja, kateri je bil ustreljen 13. maja 1931., ko si je ogledoval muzej.

Zadnja žrtev slepega sovraštva pa je jugoslo-vanski kralj Aleksander I., katerega smrt še vedno pretresa vse duhove.

Pet hčerk na en mah

Kanadeški kmetič Dianne v okolici Montreala je bil hudo presenečen, ko je dobil kar naenkrat pet hčerk v hišo. Petorica malih kričalic pa je pre-zgodaj prišla na svet; zato so morali klicati na pomoč zdravnika dr. Dafoe-ja. Ta se je zavzel, da vseh pet bitij z materjo vred ohrani pri življenju. Za pet hčerk je zdravnik dal napraviti posebno ogrevalnico, kjer so jih več tednov umetno greli ter jih večkrat na dan kopali v mlačnem olju. Ker pa je kmetič Dionne reven, mati ni imela dobre oskrbe. Zato je zdravnik v časopisih priobčil oklic za podporo tej družini. Vsa črna Kanada je od-govorila na oklic s tem, da so neumorno začela de-ževati darila. Sedaj se ima Dionne s svojimi petim punčkam zahvaliti, da je takorekveč čez noč obo-gatel. Zraven rojstne hiše, ki je bila kajpak slaba, so s temi darovi zgradili lepo in zdravo vilo. Sedaj delajo za petorke posebne vrste zibelko, ki so si jo izmislili kanadeški zdravniki.

V Londonu se že drsajo. Dunajčanki Niernberger (spredaj) in Melita Brunner trenirata na veliki londonski sportni areni, kjer so zgradili umetno drsalisce

Anekdota o kralju Aibertu

Belgijski kralj Albert je že dolge mesece mrtev, vendar še vedno krožijo o njem zani-mive anekdote, ki pričajo, kako priljubljen je bil.

Kralj Albert se je rad vozil s kolesom na sprehod. Nekega dne se je peljal v okolico Bruslja. Po isti poti se je vozilo več flamskih delavcev. Ko so zagledali samotnega kolesarja, ga je eden vprašal.

»Kje si pa dobil tako lepo kolo?«

Kralj mu je odgovoril, da si ga je kupil s svojimi prihranki.

»Moraš imeti pa dobro službo, da lahko toliko prihraniš,« je menil delavec.

»Hvala za vprašanje, zaradi plače se pa res ne morem pritoževati,« je odgovoril kralj.

»Ali zaslužiš več ko 1000 frankov na mesec?«

»Precej več!«

»Kje pa delaš, da te tako dobro plačujejo?«

»Tega ti pa ne povem, ker bi potem šel in me morda še iz službe izpodrinil,« je rekel kralj in se odpeljal mimo delavca, kateri ga seveda ni spoznal.

Zamenhofova cesta v Valenciji

V Valenciji (Spanija) je mestno načelstvo ime-novalo neko cesto po dr. Zamenhofu, avtorju espe-ranta. Slovensko imenovanje ceste se je vršilo v okviru 14. svetovnega kongresa delavskih espe-rantistov. (Rondo.)

★

Lipe stoji v živalskem vrtu pred pregrado, v kateri je lep eksemplar sivega osla. Stoji tam celo večnost. Končno polegne že ves nestrpen iz žepa uro in vzdihne: »Ne bo je! Pa je rekla, da naj tukaj čakam in da gotovo ne bom sam...!«

»Kdaj sem ti to obljubil?«

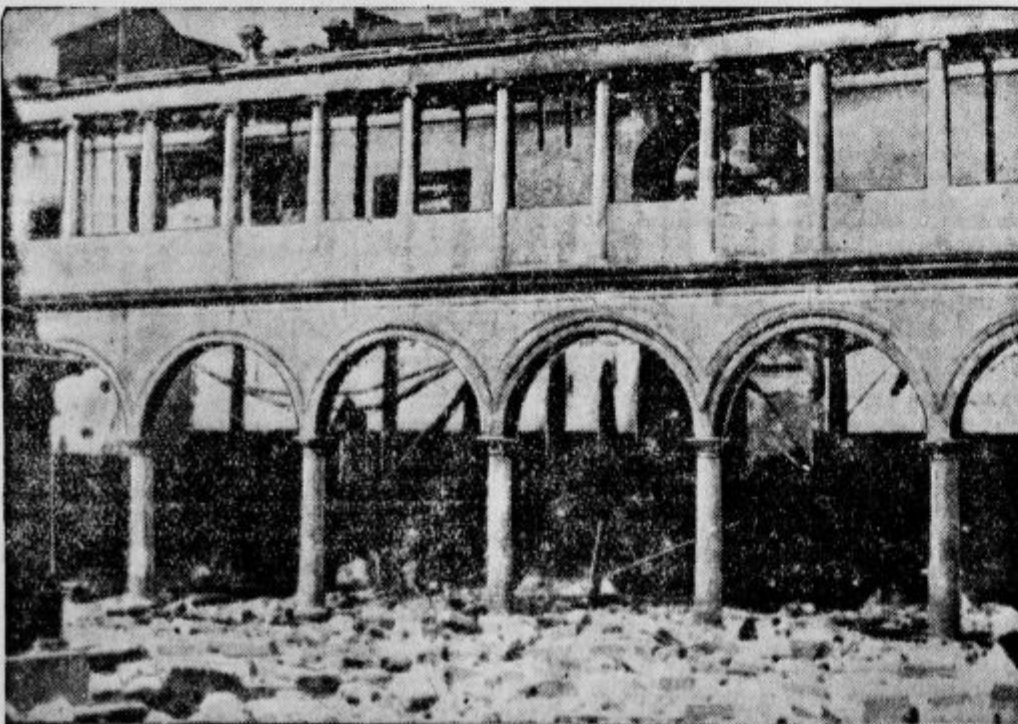
»Zadnje dni februarja.«

»Dokazana laž, ker februar nima zadnjih dni.«

Slike iz zadušene španske revolucije

Revolucija na Španskem: Španski vladi se je po hudih bojih posrečilo pomiriti Asturijo in s tem so tudi zadnji upori končani

Is bojov v Španiji. Vseučilišče v mestu Oviedo, kate ro so vladne čete po hudem boju iztrgale upornikom

Dva krasna bernardinska psa na razstavi pasjih pasov v Berlinu

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda. Din 1.—; ženski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega snafaja se računa enokolonjska, 3 mm visoka pečitna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobe

Dve pletilji
takoj sprejem. — Kati Dremelj, Vrhnika 101. (b)

Čevljar, pomočnika
sprejme Dremelj Anton, Petrušnjavos, p. št. Vid pri Stični. (b)

Zbiralec naročil
iščemo! Tudi take, ki že prodajajo trgovcem in pekcom moko! Ponudbe nasloviti z znamko za odgovor na: Separator — Ljubljana, poštni predal št. 307. (b)

Zasluzek

Zastopnika
vpeljanega v Ljubljani in okolici, oziroma trgovca s skladiščem išče mlinsko podjetje. Ponudbe poslati upravi »Slovenca« pod značko »Mlinsko podjetje« št. 12158. (z)

Denar

Telefon 38-10
Posredujem
denar na
hranilne knjižice
vseh denarnih zavodov. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. (d)

Posojilo
dam na hišo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »35.000« št. 12115. (d)

Posojila
na vložne knjižice daje Slovenska banka. Ljubljana, Krekov trg 10 in Aleksandrova cesta 4-11.

Kupimo

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
CERNE, ruvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

STARŠI!

Otroku, ki obiskuje šolo, dajte, ako je slaboten, poučiti vsak dan zjutraj in zvečer malo žličico okusnega »Energin« za krepitev krvi živcev in teka. Otroci, ki redno jemljejo »Energin«, imajo dober tek in so odporni zoper vsa obolenja »Energin« za lačanje krvi živcev in teka dajte dekletu med 10 in 17 leti, ako je slabotno. To je prehodna dekliška doba, ko se mora vsako dekle okrepiti »Energin« dajte vsakemu članu rodbine, ki nima teka. »Energin« dajte vsakemu članu rodbine, ki je malokrven.

»ENERGIN« se dobi v lekarnah v steklenicah po pol litra; 1 steklenica 35 Din.
Reg. S. br. 19.147/33.

Usnjeni suknjiči
pumparce — najboljši
nakup. A. Presker,
Sv. Petra cesta 14.

Telefon 2059
PREMOG
KARBOPAKETE
DRVA, KOKS nudi
Pogačnik
Bohoričeva ulica št. 5.

Velika poraba
domače, naravne Jordan
grenčice mora popraviti
prebavne organe, ki ste
jih pokvarili z raznimi
falzificiranimi grenčicami.
Varujte zlasti otroke pred
falzifikati. Lastnik Rupp,
Beograd, Kn. Mihajlova
16. (l)

Drobilec za gramoz

stabilni, kupim. Ponudbe
na podružnico »Slov.« v
Celju pod šifro »Drobilec«
št. 12179. (k)

Posestva

Visokoprtil. hiša
novozgrajena, z dvema
stanovanjema, se prodaja
na Selu, Pokopališka uli-
ca. Poizve se L. Oražem,
Selo-Moste. (p)

Trgovska hiša
nova, s praznim stanova-
njem in lepim vrtom, v
večji fari (sedež občine)
na Gorenjskem, se prodaja
vsled prezaposlitve. —
Vprašati pod značko »Si-
ljajna bodočnost« 12157
v upravi »Slovenca«. (p)

Novo hišo
dvostanovanjsko, pri že-
lezniški postaji na Črnu-
čah, — prodam za 50.000
Din. — Jerko, Črnuče pri
Ljubljani. (p)

Glasba

R. Warblnek
najstarejša tvornica
klavirjev
Ljubljana
Gregorčičeva ul. 5 I.
Prodaja inozemskih in
lastnih izdelkov
Strokovnjaška popravila
in uglaševanje
Nacenejsa izposojevalnica
Obročna odplacovanja

Prodamo

Telefon št. 27-08.
la. trbovelj, premog
suha bukova drva, koks
za centralno kurjavo —
nudi po konkurenčni ce-
ni Velepč, Sv. Jerneja
št. 25, Ljubljana VII. (l)

Zimska jabolka
namizna, sortirana v za-
bojčkih, in
sadno drevje
visoko in pritlično, za je-
sensko saditev — dobite
pri Kmetijski dru-
žbi, Ljubljana, Novi trg
št. 3. (l)

Naznanjamo tužno vest, da je dne 22. t. m. po težki in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, umrl naš ljubljani, dobri soprog in oče

Egidij Schiffrer

sreski šolski referent

Pogreb blagopokojnika bo 24. t. m. ob 10 dopoldne iz hiše žalosti.

Breznica, dne 22. oktobra 1934.

Žalujoča soproga Anica Schiffrer roj. Čop, šol. upraviteljica. Dr. Živko, Marjan, Savo, sinovi, in ostalo sorodstvo.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

JAVLJA TUŽNO VEST, DA JE ČLAN PREDSTOJNOSTVA NJENE PODRUŽNICE V SLOVENJGRADCU, GOSPOD

FRANC S. POTOTSCHNIG

POSESTNIK, INDUSTRIJALEC IN LASTNIK TV. FRANC X. POTOTSCHNIG

NENADOMA UMRL

BLAGOPOKOJNIKU OHRANIMO TRAJNO HVALEŽEN SPOMIN

V LJUBLJANI, DNE 22. OKTOBRA 1934

V globoki tugi naznanjamo bolečo vest, da je bil naš srčno ljubljani in nepozabni soprog in oče, gospod

Franc S. Pototschnig

lovarnar usnja

po delapolnem in družini posvečenem življenju, v 71. letu starosti, nenadoma od Boga poklican in nas za vedno zapustil.

Svečana blagoslovitev se bo vršila v sredo, dne 24. oktobra 1934 ob 16 v hiši žalosti, nakar se položi blagopokojnika na mestnem pokopališču v Slovenjgradu k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bo brala v četrtek zjutraj v tukajšnji župni cerkvi.

Slovenjgradec, dne 22. oktobra 1934.

Marija Pototschnig, soproga,
Maud, Franc, Bertl, otroci,
v imenu ostalega sorodstva.

CHAMPION

Lažji start
manjša poraba
bencina s
CHAMPION
svečicami

Glavno zastopstvo
in skladišče
ROBERT W. INBERGER
Zagreb
Gajeva ulica 10.

Pridobivaite novih
naročnikov!

Potrebščine za čevliarje

kakor razne podloge in flanele, rin-
dice, vse vrste pianinčarjev in čevljar-
skih žebeljev, klej, čevljarstvo smolo
in vosek polituro za podplate, prejo
od navadne do najfinejše, čevljarstvo
orodja itd.

najugodnejše samo
pri trdki

Josip Petelinc, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika (za vodo)
Na veliko Na malo

Alja Rahmanova: 59

Zakoni v rdečem viharju

Dnevnik ruske žene

Vladika je zabrenkal in zapel z očmi uprtimi na Ariadno Arkadjevno, ki se mu je med tem še bolj približala in sedela sedaj tik ob njegovih nogah. Z mehkim glasom, ki je bil sedaj še za spoznanje elajši nego prej, je pel:

Za čaroben pogled tvojih jasnih oči
pretrpeti bi hotel vse muke sveta,
za besedico nežno iz dražestnih ust
položiti glavó pod sekiro krvnika.

Malo je prenehal, nato pa je vžil v svoj glas
vso zemeljsko strast in nadaljeval:

Usmili se me,
pri tebi naj bom, ne zavrzi me,
za te sem pripravljen trpeti,
pripravljen umreti...

Odpel je; z očmi se je vcesal v Ariadno Arkadjevno. Tedaj ta nenadno posekši in zakliče:

»Plesat! Plesat! Vasja, sedi h klavirju in zaigraj, ruskega!«

Vladika je posekši s sedeža, vrgel balalačko proč, počenil in začel prestavljati noge sem ter tja. V njegovem plesu je bilo nekaj divjega, tujega, azijskega, kar mi je bilo naravnost mučno. Ariadna Arkadjevna je ritmično mahala z robcem in plesala za vladikom. V njenih kretnjah je bilo toliko ljubezni in toliko očarljive ženske lepote, da nisem mogla obrniti pogleda od nje. Njen ples je bil priznanje ljubezni, da si ga ni mogoče misliti bolj strastnega, živga in ukazujočega...

Mati je vstala in demonstrativno odšla iz sobe v obednico, ki je bila poleg nje. Bilo mi je, ko da sanjam pravljico.

Ariadni Arkadjevni je igral blažen smehljaj okrog ust, srečna zavest, da je ljubljena. Toda v tem smehljaju je bilo nekaj takega ko strup in mislila sem si, da ljubezen, ki jo poklanja Ariadna Arkadjevna, povzroča muke, smrt. In prav ko da je uganila moje misli, je nenadno obstala, obledela ko zid in mehke ustnice so ji okrepile v trdo, rezko črto. Sihnila je:

»Čemu to neumno, razbrzdano plesanje danes, na večer pred praznikom?«

In vladiki, ki je tudi obstal, je zapela v obraz:

V nesrečni, težki uri
zagledala sem te...

Potem se je s čisto spremenjenim, vsakdanjim glasom obrnila do gostov:

»Prosim, gospoda, izvolite v obednico k večerji!«

Sli smo v obednico in tu je Ariadna Arkadjevna še vedno z istim nakaznim izrazom na obrazu rekla svojemu možu:

»Vasja, kolikokrat sem ti že rekla, da se moraš brigati za to, da je miza pošteno pogrnjena! Saj veš, da naša Liza tega ne zna! Mar se kozarci tako postavljajo? Mar se tako zvijajo servijeti?«

»Saj si mi sama velela, naj igram klavir!« ji je odgovoril mož boječe. »Kako bi se mogel istočasno brigati za serviranje?«

Vladika je šel k mizi in je s široko kretnjo blagoslovil jedi. Ariadna Arkadjevna in tajna svetnica sta se pokrižali, ostali samo poklonili. Sedli smo. Ariadna Arkadjevna je postavila pred vsakega kos jesača z rdečo omako, najprej seveda vladiki.

Mati je prva prekinila molk. V zadnjem času je zaradi svoje bolezni postala mnogo bolj razdražljiva, nego je bila prej, in posebno rada vsakemu pove naravnost, kar mu gre. Okrenila se je k vladiki:

»Oprostite, vladika, da vas nekaj vprašam. Vse vaše obnašanje, kadar poje, plešete itd., tako nasprotuje moji predstavi o duhovniku, da se res več ne znajdem. Mar ne nasprotuje vse to tudi duhu »Žive cerkve?«

Vprašanje je bilo več ko poredno, bilo je naravnost neolikano. Škof je zardel in odgovoril z mehkim glasom, ki sem ga pri njem že vajena:

»Ne, ne nasprotuje njenemu duhu. Mrtva' ali »Stara cerkev« je hotela človekovo telo mrtvičiti, ni znala drugega, nego človeka pripravljati na smrt. »Živa cerkev« pa se briga za živega človeka. Človek ni prišel na svet, da bi umrl, ampak, da bi živel!«

»In v čem je po vašem mnenju to življenje?« je vpraševala mati in glas ji je bil ko glas sodnika, ki zaelišuje velikega zločinca.

»Smisel tega življenja je predvsem v veselju. Človek naj doživlja toliko veselja, kolikor more. Saj pride dovolj zgodaj do tega, da obleži v grobu!«

»In življenje na onem svetu?«

»Na onem svetu?« se je zasmejal vladika in pogledal mater kakor učitelj otroka, ki je pravkar izrekel kaj posebnega smešnega in naivnega. »In vi verujete v take budalosti? Saj so si to izmislili samo popi in bogatini: popi zato, da svoje backe obdržijo v rokah, in bogatini zato, da laže izmoga vajo ljudstvo!«

Ariadna Arkadjevna mu je med tem nalila vodke v velik kozarec, ki ga je izpil v dušku. Bledo obličje mu je pordečilo lahna rdečica.

»Ako ne verujete v življenje na onem svetu, potem tudi ne verujete v Kristusa, Sinu božjega!« je nadaljevala mati debato, dočim je z levico nervozno mečkala servijeto. »Čemu se potem še imenujete škof?«

»Imate čisto prav! Ni življenja na onem svetu in tudi ne Kristusa, Sinu božjega. Kristus je bil samo dober, izreden človek, prvi komunista, ki je že takrat videl, da bo nekoč komunizem na zemlji ustvaril nebesa.«

Mati je strmel v vladiki v obraz in tudi pogled Ariadne Arkadjevne je visel na njem, ko da pričakuje od njega razodetja za razodetjem. Spet mu je natočila in izpil je v dušku. Obraz so mu sedaj pokrile temnordeče pege. Vodka je začela delovati in videti je bilo, da hitro postaja pijan.

»Kakor jaz verujem, verujejo vsi,« je nadaljeval, »ampak ostali nimajo poguma to priznati: samo jaz imam pogum. Preje sem bil prav tak tepec ko drugi, zlasti, ko sem bil še poslušnik (novinec) v samostanu. Potem me je naredil arhiepiskop Kiril za svojega poslušnika. Hodil sem z njim, kamorkoli je šel, prav radi mojega hrepenenja po Bogu. Zakaj, nisem mogel živeti brez »Boga« in tudi brez »nesmrtnosti« nisem mogel živeti. Gledal sem ljudi, kako se mučijo in sem si mislil, da mora vendarle biti neka poravnava za vse neznanske muke in bridkosti. Tudi jaz sem mnogo pretrpel: bil sem sirota in vsem napoti, dokler nisem prišel v samostan in postal poslušnik arhiepiskopa Kirila.«

»Kako je potem prišlo do tega, da ste izgubili vero in pozneje kljub temu postali arhiepiskop?«

»Za brezverca me je naredil vladika Kiril!«

Vsi so osepili, saj je arhiepiskop veljal med ljudstvom skoraj za svetnika zaradi svojega življenja, in ker je že toliko nevernikov spreobrnul.